

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts pasts@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

[..]
nosūtīšanai e-adreses informācijas sistēmā

Lēmums

Rīgā, 14.04.2025.

Nr. 1-2.3/2-DVI

*Par Datu valsts inspekcijas
faktiskās rīcības apstrīdēšanu*

[1] Datu valsts inspekcijā (turpmāk – Inspekcija) 2025. gada 20. martā saņemts [..] (turpmāk – iesniedzējs) 2025. gada 20. marta iesniegums (reģ. 20.03.2025. ar Nr. 7-4.2/95-S; turpmāk – Apstrīdēšanas iesniegums), kurā iesniedzējs lūdz atzīt Inspekcijas darbinieku rīcību (bezdarbību), neizskatot iesniedzēja iesniegumus un neinformējot par rezultātiem saprātīgā termiņā, par prettiesisku un nekavējoties pēc būtības sniegt atbildi uz 2025 gada 18. janvāra un iepriekšējiem iesniegumiem.

[2] Izvērtējot Apstrīdēšanas iesniegumā minēto un Inspekcijas rīcībā esošos dokumentus, Inspekcija

konstatē:

[2.1.] Inspekcijā 2022. gada 30. novembrī saņemta iesniedzēja sūdzība (reģ. 01.12.2022. ar Nr. 2-4.2/1279-S; turpmāk – sūdzība) par iespējamiem Rīgas pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Rīgas satiksme” (turpmāk – RS) pārkāpumiem personas datu apstrādē.

[2.2.] Ar Inspekcijas 2023. gada 6. marta atbildes vēstuli (reģ. 06.03.2023. ar Nr. 2-4.2/195-N; turpmāk – atbildes vēstule) konstatēts, ka iesniedzēja kolēģi, iegūstot darba grafiku, kurā ir iekļauti citus kolēģus tieši vai netieši identificējoši dati, neklūst par apstrādātājiem vai trešajām personām Datu regulas¹ 4. panta 8. un 10. punkta izpratnē, jo kolēģi RS uzdevumā neveic nekādas darbības ar personas datiem, kā tikai tos saņem kopā ar mēneša darba grafiku.

Attiecībā uz mēneša darba grafikā norādītajiem darbinieku vārdiem un uzvārdiem atbildes vēstulē iesniedzējam atkārtoti skaidrots, ka darbinieku personas datu – vārda un uzvārda – apstrāde

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula; turpmāk – Datu regula).

grafikā vai citos darba plānošanas dokumentos nepārsniedz Datu regulā noteikto datu minimizēšanas principu.

Nemot vērā minēto, Inspekcija izskatīja iesniedzēja iesniegumu, nekonstatējot pretiesisku iesniedzēja personas datu apstrādi.

[2.3.] 2023. gada 11. maijā Inspekcijā saņemta iesniedzēja sūdzība (reģ. 12.05.2023. ar Nr. 7-4.2/141-S) kurā izteikti dažādi lūgumi un iebildumi saistībā ar Inspekcijas atbildes vēstuli, tostarp, ka iesniedzēja ieskatā Inspekcija ar pienācīgu rūpību nav izskatījusi iesniedzēja sākotnējo sūdzību.

[2.4.] Ar Inspekcijas 2023. gada 2. jūnija lēmumu Nr.1-2.3/7-DVI nolemts atzīt Datu valsts inspekcijas amatpersonas faktisko rīcību – 2023. gada 6. marta atbildes vēstuli Nr. 2-4.2/195-N – par pretiesisku un uzdot Inspekcijas Uzraudzības nodaļai atkārtoti izskatīt iesniedzēja 2022. gada 30. novembra sūdzību, izvērtējot sūdzībā norādītos faktiskos apstākļus.

[2.5.] 2025. gada 20. janvārī saņemts iesniedzēja 2025. gada 18. janvāra iesniegums (reģ. 20.01.2025. ar Nr. 2-4.2/75-S; turpmāk – iesniegums), kurā iesniedzējs lūdz atbilstoši Datu regulas 57. panta 1. punkta f) apakšpunktam informēt par lietas virzību un izmeklēšanas rezultātiem, jo īpaši, ja ir nepieciešama papildus izmeklēšana, kā arī lūdz norādīt par kādiem konkrētiem jautājumiem šobrīd notiek kādas darbības un to plānoto pabeigšanas termiņu.

Atbildi uz minēto iesniegumu iesniedzējs nav saņēmis.

[2.6.] 2025. gada 20. martā Inspekcijā saņemts iesniedzēja Apstrīdēšanas iesniegums, kurā lūgts atzīt Inspekcijas darbinieku rīcību, neizskatot iesniedzēja iesniegumus un neinformējot par rezultātiem saprātīgā termiņā, par pretiesisku un nekavējoties sniegt atbildi pēc būtības uz 2025. gada 18. janvāra un iepriekš iesniegtajiem iesniegumiem.

[3] Izvērtējot Inspekcijas rīcībā esošos dokumentus, kā arī konstatētos apstākļus un to juridisko vērtējumu, Inspekcija

secina:

[3.1.] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 89. panta pirmo daļu iestādes faktiskā rīcība ir iestādes rīcība publisko tiesību jomā, kas neizpaužas tiesību akta veidā un kas ir vērsta uz faktisko seku radīšanu, ja privātpersonai uz šo rīcību ir tiesības vai šīs rīcības rezultātā ir radies vai var rasties personas subjektīvo tiesību vai tiesisko interešu aizskārums. Par faktisko rīcību atzīstamas arī iestādes darbības, kas neatkarīgi no iestādes nodoma rada tādas faktiskās sekas, kuru rezultātā privātpersonai ir radies vai var rasties būtisks tiesību aizskārums. Atbilstoši APL 89. panta otrajai daļai faktiskā rīcība ir arī iestādes bezdarbība, ja iestādei saskaņā ar tiesību normām bija vai ir pienākums izpildīt kādu darbību, kā arī iestādes sniegta izziņa. Savukārt, saskaņā ar APL 91. panta ceturto daļu, privātpersona iestādes faktisko rīcību var apstrīdēt un pārsūdzēt tāpat kā administratīvo aktu.

Tomēr jāņem vērā, ka atbilstoši Augstākās tiesas Tiesu prakses vispārinājumam² viena no faktiskās rīcības obligātajām pazīmēm ir faktiskās rīcības pabeigtības (galīgā noregulējuma) raksturs.

Galīgā noregulējuma raksturs kā obligāta pazīme iestādes faktiskajai rīcībai izriet arī no tā, ka faktiskā rīcība ir patstāvīgs, administratīvajam aktam līdzvērtīgs administratīvā procesa instruments, kuru valsts pārvalde izmanto tad, kad vēlas radīt faktiskas sekas, pretstatā gadījumiem, kad tā izdod administratīvo aktu. Tādējādi procesuālās darbības jeb starpdarbības (tostarp, procesuālie lēmumi jeb starplēmumi), kas tiek veiktas administratīvā akta izdošanas (vai faktiskās rīcības veikšanas) un

² Latvijas Republikas Augstākās tiesas Judikatūras nodaļas Tiesu prakses vispārinājums “Faktiskās rīcības jēdziens – pazīmes un to interpretācija”, 29.lpp.

apstrīdēšanas, kā arī izpildes gaitā, nav patstāvīgs administratīvā procesa instruments, jo tām pašām par sevi trūkst galīgā noregulējuma raksturs.³

Tā kā informēšanai par sūdzības izskatīšanas virzību nepiemīt pabeigtības raksturs, jo šādā stadijā sūdzība vēl nav izskatīta un pārbaudes lieta nav pabeigta, informācijas nesniegšana par sūdzības izskatīšanas virzību nebūtu uzskatāma par faktisko rīcību bezdarbības formā.

Vienlaikus, Inspekcijas bezdarbība, nesniedzot iesniedzējam atbildi uz 2022. gada 30. novembra iesniegumu, ir uzskatāma par faktisko rīcību, kas apstrīdama tāpat kā administratīvais akts.

[3.2.] Saskaņā ar APL 79. panta pirmo daļu, administratīvo aktu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, bet, ja rakstveida izdotajā administratīvajā aktā nav norādes, kur un kādā termiņā to var apstrīdēt, - viena gada laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Nemot vērā, ka iesniedzējs apstrīd Inspekcijas bezdarbību, apstrīdēšanas termiņš nav tik viegli nosakāms. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma komentāros sniegtajam skaidrojumam atšķirībā no administratīvā akta, faktiskā rīcība nestājas spēkā, tā vienkārši notiek vai – bezdarbības gadījumā – nenotiek. Ja ir skaidri nosakāms brīdis, kad persona uzzina par attiecīgo iestādes darbību vai bezdarbību, apstrīdēšanas termiņš ir gads no šā brīža. Ja šis brīdis nav skaidri nosakāms, par faktiskās rīcības apstrīdēšanas termiņu uzskatāms saprātīgs termiņš, kas nosakāms katrā konkrētā gadījumā. Šaubu gadījumā uzskatāms, ka termiņš ir ievērots.⁴

Ar Inspekcijas 2023. gada 2. jūnija lēmumu Nr.1-2.3/7-DVI uzdots izskatīt iesniedzēja 2022. gada 30. novembra iesniegumu. Tomēr līdz lēmuma sagatavošanas brīdim iesniedzēja sūdzība nav izskatīta un atbilde nav sniegta.

Nemot vērā, ka iesniedzējs apstrīd Inspekcijas bezdarbību un objektīvi nav iespējams noteikt konkrētu brīdi, kad bezdarbība veikta, tomēr tā vēl joprojām notiek, jo iesniedzējs nav saņēmis informāciju ne par lietas virzību, ne rezultātu, Inspekcija prezumē, ka sūdzība ir iesniegta termiņā, līdz ar to tās izskatīšana ir pieļaujama.

[3.3.] Saskaņā ar APL 81. panta pirmo daļu, augstāka iestāde izskata lietu vēlreiz pēc būtības kopumā vai tajā daļā, uz kuru attiecas iesniedzēja iebildumi. APL 81. panta piektajā daļā ir noteikts, ka apstrīdētais administratīvais akts iegūst savu galīgo noformējumu tādā veidā, kādā tas noformēts lēmumā par apstrīdēto administratīvo aktu. Šādā veidā tas ir izpildāms un to var pārsūdzēt tiesā. APL 76. panta trešajā daļā ir noteikts, ka administratīvā akta apstrīdēšana ir sākotnējās administratīvās lietas turpinājums. Līdz ar to, Inspekcijas direktore kā augstāka amatpersona, izskata lietu pēc būtības, vērtē un pārbauda, vai Inspekcijas amatpersona veikusi prettiesisku faktisko rīcību bezdarbības veidā, nesniedzot Iesniedzējam atbildi uz 2022. gada 30. novembra iesniegumu.

[3.4.] Sūdzībā norādīts, ka 2025. gada 18. janvārī iesniedzējs vērsās Datu valsts inspekcijā ar iesniegumu, kurā citastarp lūdza saprātīgā termiņā sniegt informāciju par iepriekš iesniegtajiem iesniegumiem un uz to pamata notiekošajām pārbaudēm par RS, kā arī izteica savu neapmierinātību/sūdzību par iestādes darbinieku darbu (bezdarbību) un rīcību iesniegumu neizskatīšanas sakarā. Iesniedzējs tāpat vērs uzmanību, ka līdz sūdzības iesniegšanas brīdim nekāda jauna atbilde ne par pēdējo, ne arī citiem iesniegumiem nav saņemta, kas ilgstošas neziņas dēļ citastarp vairo stresu un grauj ticību DVI notiekošā tiesiskumam.

³ Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa, sagatavojis autoru kolektīvs Dr.iur. J. Briedes zinātniskajā redakcijā, 892.lpp.

⁴ Turpat, 768.lpp.

[3.5.] Atbilstoši Datu regulas 57. panta 1. punkta f) apakšpunktam uzraudzības iestāde izskata datu subjekta sūdzības, atbilstošā apjomā izmeklē jautājumu un saprātīgā termiņā informē sūdzības iesniedzēju par lietas virzību un izmeklēšanas rezultātiem, jo īpaši, ja ir nepieciešama papildus izmeklēšana vai koordinācija ar citu uzraudzības iestādi. Datu regulas 78. panta 2. punkts noteic, ka, neskarot jebkādos citus administratīvos vai ārpustiesas tiesību aizsardzības līdzekļus, katram datu subjektam ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, ja uzraudzības iestāde, kas ir kompetenta, ievērojot 55. un 56. pantu, trīs mēnešu laikā neizskata sūdzību vai neinformē datu subjektu par sūdzības, kas iesniegta, ievērojot 77. pantu, izskatīšanas virzību vai rezultātiem.

Savukārt atbilstoši Datu regulas 141. apsvēruma punktam uzraudzības iestādei saprātīgā termiņā būtu jāinformē datu subjekts par sūdzības izskatīšanas virzību un iznākumu. Ja lietā ir nepieciešama papildu izmeklēšana vai koordinācija ar citu uzraudzības iestādi, datu subjektam būtu jāsniedz starpposma informācija.

Eiropas Datu aizsardzības kolēģija 2021. gada 2. februāra dokumentā Nr. 02/2021 par uzraudzības iestāžu pienākumiem attiecībā uz iespējamām Datu regulas pārkāpumiem⁵ norāda, ka pienākums trīs mēnešu laikā informēt sūdzības iesniedzēju par sūdzības izskatīšanas virzību vai iznākumu nenozīmē, ka lieta ir jānoslēdz šajā īsajā termiņā. Tāpat arī tas nenozīmē, ka sūdzības iesniedzējs ir jāinformē par lietas statusu atkārtoti ik pēc trīs mēnešiem. Tomēr, kā tas norādīts Datu regulas 141. apsvēruma punktā, sūdzības iesniedzējs ir jāinformē, ka jautājuma izpētei ir nepieciešama turpmāka izmeklēšana.

Konstatējams, ka 2023. gada 2. jūnijā Inspekcijas Uzraudzības nodaļai atkārtoti uzdots izskatīt iesniedzēja 2022. gada 30. novembra iesniegumu. Laika posmā no 2023. gada 2. jūnija līdz šā lēmuma sastādīšanas brīdim iesniedzējam nav sniegta atbilde uz 2022. gada 30. novembra iesniegumu, kā arī šajā laikposmā iesniedzējs nav informēts par sūdzības izskatīšanas virzību un/vai lietas rezultātiem. Tāpat arī šajā laikposmā nav veiktas kādas procesuālas darbības, kas vērstas uz sūdzības izskatīšanu vai norādītu par sarežģīto lietas raksturu un nepieciešamību pagarināt lietas izskatīšanas termiņu.

Ņemot vērā, ka ir pagājuši gandrīz divi gadi kopš brīža, kad sūdzību tika uzdots izskatīt atkārtoti un gandrīz trīs gadi kopš sūdzības iesniegšanas brīža, šāds laika posms nevar tikt uzskatīts par saprātīgu sūdzības izskatīšanas termiņu. Vēl jo vairāk, iesniedzējs šajā laika posmā nav ticis informēts par sūdzības izskatīšanas gaitu un objektīviem apstākļiem, kas lieguši saprātīgā termiņā izskatīt iesniedzēja sūdzību.

Ņemot vērā, ka līdz šā lēmuma sagatavošanas brīdim iesniedzējam nav sniegta atbilde uz 2022. gada 30. novembra iesniegumu, konstatējams, ka Inspekcija nav izpildījusi Datu regulā noteikto pienākumu izskatīt datu subjekta sūdzību, izmeklēt jautājumu un saprātīgā termiņā informēt sūdzības iesniedzēju par izmeklēšanas rezultātiem.

Ņemot vērā minētos faktiskos un tiesiskos apstākļus, pamatojoties uz Datu regulas 57. panta 1. punkta f) apakšpunktu, 77. panta 2. punktu, 78. panta 2. punktu, Fizisko personu datu apstrādes likuma 24. panta otro daļu, Administratīvā procesa likuma 76. panta trešo daļu, 79. panta pirmo daļu, 81. pantu, 89. panta otro daļu, 91. panta ceturto daļu Inspekcija

nolemj:

- atzīt par prettiesisku Datu valsts inspekcijas faktisko rīcību, nesniedzot iesniedzējam atbildi uz 2022. gada 30. novembra sūdzību;

⁵ Internal EDPB Document 02/2021 on SAs duties in relation to alleged GDPR infringements.

Pieejams: [https://edpb.europa.eu/system/files/2022-](https://edpb.europa.eu/system/files/2022-07/internal_edpb_document_022021_on_sas_duties_in_relation_to_alleged_gdpr_infringements_en.pdf)

[07/internal_edpb_document_022021_on_sas_duties_in_relation_to_alleged_gdpr_infringements_en.pdf](https://edpb.europa.eu/system/files/2022-07/internal_edpb_document_022021_on_sas_duties_in_relation_to_alleged_gdpr_infringements_en.pdf)

- uzdot Inspekcijas Uzraudzības nodaļai 2 mēnešu laikā no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas ar pienācīgu rūpību izskatīt iesniedzēja 2022. gada 30. novembra sūdzību un sniegt atbildi par sūdzības iznākumu;
- sniegt atbildi uz iesniedzēja 2025. gada 18. janvāra iesniegumu, informējot par iesnieguma virzību un plānotajām darbībām tā izskatīšanā.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmo un otro daļu lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam, savukārt lēmumu paziņo adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam. Paziņošanas likuma 9. panta 1¹ daļā noteikts, ka dokuments, kas nosūtīts uz oficiālo elektronisko adresi, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Šo lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 188. pantu un 189. panta pirmo daļu un Fizisko personu datu apstrādes likuma 24. panta otro daļu un Tieslietu padomes 2023. gada 30. maija lēmumu Nr. 26 “Par tiesām, to darbības teritorijām un atrašanās vietām” var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc iesniedzēja adreses (deklarētās dzīvesvietas adreses, papildu adreses (Dzīvesvietas deklarēšanas likuma izpratnē) vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas.

Direktore

J. Macuka

[..]